

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Biennii Peripatetici

Complectens Quæstiones Logicales Una Cum Institutionibus Dialecticis Ad Antiquorum Recentiorumque Mentem Resolutas, Nec Non Juxta Modernam Scholarum Peripateticarum Methodum Elaboratas & Explicatas

Kretz, Marquard

Herbipoli, 1749

§. 4. An consistat in relatione alietatis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52248)

de Relatione, ad quam materia de modis propriè pertinet.

§. IV.

An Distinctio Realis formaliter Consistat in Relatione Alietatis realis?

143. Notandum hîc vel obiter, quod relativum fit id, quod dicit ordinem vel respectum ad aliud. Est concretum, cujus *Subiectum* est res respiciens aliud; Forma est ipse respectus vel relatio. Hæc varia fortitur nomina; Si relativa sint similia, dicitur *relatio similitudinis*; si sint dissimilia, vocatur *relatio dissimilitudinis*; si sint æqualia vel alia ab invicem &c. *relatio æqualitatis* vel *alietatis* &c. nuncupatur. Ex his facilè intelliges *statum questionis* in præfenti materia, qui talis est: An Petrus v. g. distinguatur formaliter à Paulo per hoc, quod sit alius à Paulo? Sive an relatio alietatis, quæ nemine cogitante inter Petrum & Paulum resultat, sit ipsa forma distinguens realiter Petrum à Paulo?

144. Dico. Distinctio realis consistit formaliter in *Relatione alietatis realis*. *Ratio*. Imprimis distinctio consistit formaliter in *Relatione*; quia esse distinctum est terminus formaliter relativus. vid. n. 133. Deinde consistit in *Relatione Alietatis*; quia per hoc præcisè & formaliter duæ res intelliguntur distinctæ, quod intelligantur aliæ àb invicem, id quod ex refutatione præcedentium thesium satis colligi potest. vide etiam signa rationis n. 135. posita.

145. *Obj. 1.* Pro priori ad relationem alietatis habetur formaliter distinctio per ipsas res positivas absolutè tales; ergo non consistit in relatione alietatis. *Prob. Ant.* Hoc ipso, quod ponantur res cum suis differentiis, etiam formaliter distinguuntur; sed pro priori ad relationem alietatis ponuntur res cum suis differentiis; ergo. *R. D. Maj. Probat.* Hoc ipso, quod ponantur res cum suis differentiis *absolutè* & secundum se sumptis, etiam formaliter distinguuntur. *N.* quod ponantur cum suis differentiis relativè sumptis. *C.* Propriori autem ad relationem alietatis sunt tantum res absolutè tales, quæ adhuc præscindunt, an sint distinctæ, nec ne. *Si ais:* Differentia ut talis facit formaliter differre; sed facere formaliter differre, est facere formaliter distingui; ergo differentia facit formaliter distingui. *R. N. Min.* Differentia enim ut talis supponit distinctionem inter rem, cui formaliter vel nostro modo concipiendi supervenit, & inter rem, à qua facit differre. Sic rationale v. g. formaliter superveniens animali, jam supponit animalia alia, à quibus faciat hoc animal v. g. humanum differre. Idem dicendum de differentia individuali & numerica, de quibus infra.

146. *Obj. 2.* Per hoc res distinguitur, per quod constituitur; sed non constituitur per relationem alietatis; ergo nec per eam formaliter distinguitur. *R. D. Min.* Non constituitur per relationem alietatis *spe. d. tam* quoad

modum significandi. C. spectatam quoad rem significatam. N. Nimirum relatio alietatis significat respectum, qui nostro concipiendi modo supervenit entitati rei; re ipsâ autem & physicè est ipsa entitas respectiva.

147. *Obj. 3.* Pro illo ipso signo, pro quo Petrus est alius à Paulo, etiam non est Paulus; ergo non est potior ratio pro relatione alietatis, quàm pro negatione. *R. D. Ant.* Pro illo ipso signo Petrus etiam non est Paulus radicaliter negabiliter & quidem positivè, h. e. adest fundamentum positivum negandi Petrum à Paulo. C. etiam non est Paulus formaliter & neganter. N.

148. *Obj. 4.* Relatio realis supponit extrema jam distincta; ergo relatio non est ipsa distinctio formalis. *R. D. Ant.* Relatio realis, quæ non est relatio alietatis supponit extrema realiter distincta. C. Relatio realis, quæ est ipsa relatio alietatis. N. Hæc enim est ipsa forma distinguens, realiter ab entitate rei indistincta. *Si reponas.* Duæ Chimære distinguuntur inter se realiter; sed hæc non distinguuntur per formam realiter indistinctam ab entitate, cum nullas habeant entitates; ergo distinctio nequit formaliter consistere in relatione alietatis, tanquam formâ realiter ab entitate rei indistincta. *R. 1.* Duæ chimære distinguuntur chimæricè, h. e. fictè; quia *nullius entis nulla est proprietas.* *R. 2. D. Maj.* Distinguuntur ratione sui. N. Ratione prædicatorum, ex quibus per fictionem combinantur. C. D. *etiam*

etiam min. Sed hæ non distinguuntur per formam realiter indistinctam ab entitate, quam revera habent. C. quam habere finguntur. N. Si ais hanc esse fictam duntaxat distinctionem. R. Mirum non est; Nam chimæra mater generat chimæram prolem. Cæterum Logica nostra in ejusmodi partu fictitio non obstetricatur; quandoquidem thesis hæc agit de distinctione rerum positivarum.

149. Pro solvendis variis ad huc objectionibus *Observa* I. Distinctio realis est *Alietas*, non *Alteritas*. Hæc enim supponit distinctionem etiam in naturis; *Alietas* autem tantum in entitatibus. E. G. Pater in divinis est alius a filio, non tamen est alter, cum eandem numero naturam divinam habeat. II. Nec idem omnino sunt divisio & distinctio realis: Nam divisio distinctioni superaddit carentiam unionis. Hinc licet in homine corpus & anima distincta sint, divisa tamen non sunt. III. Distinctio realis formaliter talis est relatio prædicamentalis, & subjecto (saltem de creatis loquendo) partim accidentalis, quæ requirit utrumque extremum existens. Sicut enim Paries A. non dicitur formaliter similis Parieti B. nisi Paries B. existat, sed tantum fundamentaliter: ita etiam Petrus v. g. existens non formaliter sed fundamentaliter tantum distinguitur ab Antichristo v. g. vel alio ente non existente. Hanc tamen Distinctionem fundamentalem sequitur negatio formalis identitatis; quandoquidem ea, quæ possibiliter vel funda-

mentaliter distincta sunt, actu non sunt, nec possunt esse idem. Si tamen dicere velis distinctionem esse relationem transcendentalem, quæ subjecto adæquatè intrinseca & essentialis est; per me licet; modò in secunda hac sententia asseras, Petrum existentem v. g. distinguere formaliter à non existente vel possibili; quia sic Petrus per suam solius entitatem distinguitur àb omni alio etiam possibili, ita ut terminum non à priori & ut causam sed à posteriori tantum inferat. Id quod, ubi de relationibus agetur, plenius intelliges. IV. Surditas & cæcitas distinguuntur actu non ratione sui, sed ratione obliquorum & subjectorum, quæ connotant.

ARTICULUS III.

De Distinctione Rationis.

150. **N**ota I. Distinctio rationis est, quæ intercedit inter duo extrema intentionalia, realiter identificata. Dicitur Rationis, quia fit per intellectum, qui rem physicè ac realiter unam & indivisibilem ita concipit, ut quasi non sit eadem cum se ipsa, sed à se ipsa distincta. Hæc distinctio est duplex; vel enim fit cum fundamento in re, & dicitur *distinctio rationis ratiocinatæ*. Vel fit sine fundamento in re, & vocatur *distinctio rationis ratiocinantis*, quæ fieri potest vel per conceptus synonymos, v. g. *Si enssem concipiam pro gladio*; vel per conceptus quorum, unus est clarior altero,